

MINDENNAPI SZABÁLYTALANSÁGOK

jogi kisokos a szabálysértési eljárásról

Ez a jogi kisokos a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény 2016.01.01 - 2016.02.29. között hatályos szövege alapján készült. Nem vállalkozhat a teljes törvény ismertetésére, azokat a fő szabályokat tartalmazza, amelyek tapasztalataink szerint a szabálysértési eljárások során előkerülnek, és amelyeket a leginkább ismerni kell ahhoz, hogy az ügyfelek ne maradjanak jogorvoslat nélkül. A konkrét ügyekben emellett is javasoljuk a jogászokkal való konzultációt.

Szabálysértés az a tevékenység vagy mulasztás, amely veszélyes a társadalomra, és amelyet a szabálysértési törvény büntetni rendel. A szabálysértési törvény alkalmazásában az a tevékenység vagy mulasztás veszélyes a társadalomra, amely a bűncselekményként történő büntetni rendeléshez szükségesnél kisebb fokban sérti vagy veszélyezteteti az Alaptörvény szerinti állami, társadalmi vagy gazdasági rendet, a természetes és jogi személyek, valamint a jogi személyiség nélküli szervezetek személyét vagy jogait.

I. A SZABÁLYSÉRTÉSI ELJÁRÁS ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI

1. A szabálysértési hatóságok

- általános szabálysértési hatóság a fővárosi, megyei **kormányhivatal járási (fővárosi kerületi) hivatala**;
- a hatáskörébe utalt szabálysértés miatt a szabálysértési hatóság jogkörében a **rendőrkapitányság** vagy az **egyes feladatok ellátására létrehozott rendőri szerv**, illetve a **Nemzeti Adó- és Vámhivatal vámszerve**;
- elzárással is büntethető, valamint a törvényben meghatározott szabálysértés miatt első fokon a **járásbíróság**

A szabálysértési eljárás lefolytatására az eljárás alá vont személy lakóhelye szerinti szabálysértési hatóság illetékes.

Helyszíni bírság kiszabására jogosult

- **a rendőrség** bármely szabálysértés miatt, és szabálysértési elzárással is büntethető szabálysértés miatt csak a rendőrség
- **törvényben meghatározott esetben szabálysértés észlelése esetén – amennyiben ezt a szabálysértési törvény külön említi – helyszíni bírságot szabhat ki:**
  - a) a járási hivatal arra felhatalmazott ügyintézője,
  - b) a Nemzeti Adó- és Vámhivatal vámszerve,
  - c) a hivatásos katasztrófavédelmi szerv arra felhatalmazott ügyintézője,
  - d) a közlekedési hatóság ellenőre,
  - e) a közterület-felügyelő,
  - f) a természetvédelmi őr, az önkormányzati természetvédelmi őr,
  - g) az erdészeti hatóság arra felhatalmazott ügyintézője,
  - h) a halászati őr,
  - i) a mezőőr,A g)-i) pontok esetén akkor, ha a közigazgatási szerv alkalmazottja vagy önkormányzati köztisztviselő, közalkalmazott vagy kormánytisztviselő.

2. Általános eljárási szabályok

- senki sem tekinthető szabálysértés elkövetésében felelősnek mindaddig, amíg szabálysértési felelősségét a szabálysértési hatóság vagy a bíróság jogerős határozata nem állapította meg (**ártatlanság vélelme**);
- a felelősség bizonyítása a szabálysértési hatóságot terheli, senki sem kötelezhető ártatlanságának bizonyítására (**bizonyítási teher**);
- senki sem kötelezhető arra, hogy önmagára terhelő vallomást tegyen és önmaga ellen bizonyítékot szolgáltatson (**önvádra kötelezés tilalma**);
- az eljárás alá vont személyt megilleti a **védekezéshez való jog**, és ezt a szabálysértési hatóság és a bíróság köteles biztosítani;
- az eljárás alá vont személyt megilleti a **jogorvoslathoz való jog** (jogorvoslatok a szabálysértési eljárásban: kifogás – a büntetést vagy intézkedést megállapító határozat ellen, panasz – egyéb határozat vagy intézkedés, vagy intézkedés elmulasztása ellen és fellebbezés a bíróság végzése ellen);
- **Az eljárás alá vont**
  - jogosult megismerni, hogy mely cselekmény miatt, milyen tények és bizonyítékok alapján folyik ellene szabálysértési eljárás;
  - Jogosult az eljárási cselekményeknél jelen lenni, az eljárás bármely szakaszában észrevételt, indítványt tehet, kérdést intézhet, a szabálysértési hatóságtól és a bíróságtól felvilágosítást kérhet, megtekintheti az ügy iratait, azokról másolatot kérhet, illetve készíthet;
  - képviselője lehet a szabálysértési eljárás bármely szakaszában, akinek kérésére, indítványtételi és irat megtekintési jogaira az eljárás alá

- vonra vonatkozó szabályok irányadóak
- az eljárásban az eljárás alá vont személy érdekében törvényes képviselője vagy az általa vagy törvényes képviselője által írásban meghatalmazott nagykorú személy járhat el

3. Elévülés

Nincs helye felelősségre vonásnak, ha a **szabálysértés elkövetése óta hat hónap eltelt** (elévülés).

Az elévülés határidejének kezdő napja az a nap, amikor a szabálysértés tényállása megvalósul, kísérlet esetén az a nap, amikor az ezt megvalósító cselekmény véget ér. Ha a szabálysértés jogellenes állapot előidézésével, illetve fenntartásával vagy kötelesség teljesítésének elmulasztásával valósul meg, az elévülési határidő mindaddig nem kezdődik el, amíg ez az állapot fennáll, illetve amíg a kötelesség jogszerűen teljesíthető lett volna.

A szabálysértés miatt az eljárás alá vont személy ellen a szabálysértési hatóság, a fegyelmi jogkör gyakorlója, az ügyészség és a bíróság által foganatosított eljárási cselekmények az elévülést félbeszakítják. A félbeszakítás napjával az elévülési idő újratekzdődik.

A cselekmény elkövetésétől számított **két év elteltével nincs helye szabálysértési felelősségre vonásnak.**

II. A SZABÁLYSÉRTÉSI ELJÁRÁS MENETE

1. A szabálysértési eljárás megindulása

Szabálysértési eljárás indulhat:

- o feljelentés (szóban vagy írásban bármely személy vagy szerv megteheti) alapján;
- o a szabálysértési hatóság vagy a bíróság hivatali hatáskörben szerzett tudomása alapján;
- o helyszíni bírság kiszabására jogosult szerv vagy személy általi észlelés alapján.

Az elzárással is büntethető szabálysértések miatt a rendőrségen kell megtenni a feljelentést – ha nem, akkor oda továbbítják.

2. A helyszíni eljárás főbb szabályai

A helyszíni bírság:

- o helyszíni intézkedés során a szabálysértés **elkövetését elismerő személlyel szemben** helyszíni bírság kiszabásának van helye;
- o összege ötezer forinttól ötvenezer forintig, hat hónapon belül újabb

Menhely Alapítvány „A Hajléktalan Emberek Esélyegyenlőségéért” program

E-mail: 3e@menhely.hu * www.menhely.hu - 3E * www.facebook.com/3e.menhely

Mobil: +36 20 318 0394 * Mobil: +36 31 326 3566 * Levelezési cím: 1410 Budapest 7., Postafiók 216.

szabálysértés elkövetése esetén hetvenezer forintig terjedhet (egyes közlekedési szabálysértések esetén kormányrendeletben fix összeg is megállapítható);

- **ha az eljárás alá vont személy** a helyszíni bírság kiszabását – a helyszíni bírság meg nem fizetése esetén **alkalmazandó jogkövetkezményekről szóló tájékoztatás után – aláírásával igazoltan tudomásul veszi, a helyszíni bírság ellen nincs helye jogorvoslatnak;**
- ha az elkövető a megadott határidőn belül nem fizeti meg a helyszíni bírságot, **a meg nem fizetett helyszíni bírságot elzárásra változtatja a bíróság, amit közérdekű munkával lehet megváltani (30 + 3 napon belül);**
- gépjárművel elkövetett szabálysértés miatt a helyszíni bírságot a gépjárművezető távollétében is ki lehet szabni, ilyenkor az üzemben tartó címére kell a csekket megküldeni. Ha az üzemben tartó a helyszíni bírság kiszabását nem veszi tudomásul, a szabálysértési eljárást az egyébként irányadó rendelkezések szerint kell lefolytatni. Így kell eljárni akkor is, ha a helyszíni bírságot a törvényben meghatározott határidőn belül nem fizetik meg;
- ✓ Ha a helyszíni bírságot kiszabó szerv vagy személy hivatalból eljárva megállapítja hogy a döntése jogszabályt sért, döntését módosítja vagy visszavonja. A helyszíni bírsággal sújtott személy is kérheti – a döntéstől számított harminc napon belül –, hogy a helyszíni bírságot kiszabó szerv vagy személy szerint hivatalból vizsgálja felül a döntését, ha utóbb észleli, hogy a döntés jogszabályt sért. Ha a helyszíni bírságot kiszabó szerv vagy személy ez alapján megállapítja, hogy a döntés jogszabályt sért, a döntését módosítja vagy visszavonja. Ha a döntés módosításának vagy visszavonásának nem állnak fenn a feltételei, a helyszíni bírsággal sújtott személyt tájékoztatja álláspontjáról.

A szóbeli figyelmeztetés:

Helyszíni intézkedés során a helyszíni bírság kiszabására jogosult szerv vagy személy **a szabálysértés elkövetését elismerő személlyel szemben** szóbeli figyelmeztetést alkalmazhat, **ha az elkövetett cselekmény oly csekély mértékben veszélyes a társadalomra, hogy még a helyszíni bírság kiszabása is szükségtelen.**

Helyszíni idézés, értesítési kötelezettség:

A helyszíni bírság kiszabására, illetve jogszabály alapján ellenőrzésre jogosult szerv vagy személy **a szabálysértési elzárással nem büntethető szabálysértés tetten ért elkövetőjét, ha a helyszíni bírság kiszabását nem veszi tudomásul, vagy ha a helyszíni bírság kiszabása e törvény szerint kizárt,** a szabálysértési eljárás azonnali lefolytatása érdekében az elkövetés helye szerint illetékes szabálysértési hatósággal egyeztetett, de **legkésőbb öt napon belüli időpontra a helyszínen a szabálysértési hatóság elé**

Menhely Alapítvány „A Hajléktalan Emberek Esélyegyenlőségéért” program

E-mail: 3e@menhely.hu * www.menhely.hu - 3E * www.facebook.com/3e.menhely

Mobil: +36 20 318 0394 * Mobil: +36 31 326 3566 * Levelezési cím: 1410 Budapest 7., Postafiók 216.

idézheti.

Ilyenkor a az adott szerv beszerzi a bizonyítékokat, idézi az esetleges tanúkat is, és az eljárásról készült feljegyzését haladéktalanul megküldi az illetékes szabálysértési hatóságnak, valamint gondoskodnik arról, hogy a bizonyítási eszközök a szabálysértési hatóság rendelkezésére álljanak.

A helyszíni bírság kiszabására jogosultak általi bíróság elé állítás:

A közterület-felügyelő, a természetvédelmi őr, a halászati őr és a mezőőr olyan szabálysértéseknél, ahol jogosultak helyszíni bírság kiszabására és elzárással is büntethető a szabálysértés, a tetten ért személyt az illetékes járásbíróságra előállíthatják, ha a tárgyalás megtartásának nincs akadálya. Ilyenkor az eljáró személy a feljelentést szóban terjeszti elő, és átadja a rendelkezésre álló bizonyítékokat a bíróságnak.

3. A közvetítői eljárás főbb szabályai

Célja, hogy a szabálysértés következményeinek jóvátételét és az eljárás alá vont személy jövőbeni jogkövető magatartását elősegítse – az eljárás során arra kell törekedni, hogy az eljárás alá vont személy és a sértett között ezen cél elérését elősegítő megállapodás jöjjön létre.

A szabálysértési eljárás alatt egy alkalommal van helye.

Ha a hatóság vagy a bíróság az elsőfokú érdemi döntés meghozataláig megállapítja a következő feltételek fennállását:

- az eljárás alá vont személy a szabálysértés elkövetéséért való felelősségét elismerte, valamint vállalja a szabálysértéssel okozott sérelmet a sértett által elfogadott módon és mértékben jóvátenni,
- a szabálysértés jellegére, az elkövetés módjára és az eljárás alá vont személyre tekintettel a szabálysértési eljárás lefolytatása mellőzhető és nem áll fenn közvetítői eljárást kizáró ok, akkor nyilatkoztatja az eljárás alá vontat és a sértettet, hogy kéri-e a közvetítői eljárást.

Szabálysértési elzárással is büntethető szabálysértés, valamint a fiatalkorú által elkövetett szabálysértés miatt indult eljárásban a sértett vagy az eljárás alá vont indítványára a hatóság vagy bíróság legfeljebb 30 napi időtartamra felfüggeszti és az ügyet közvetítői eljárásra utalja, ha

- az eljárás alá vont személy a szabálysértés elkövetéséért való felelősségét elismerte, valamint vállalja a szabálysértéssel okozott sérelmet a sértett által elfogadott módon és mértékben jóvátenni,
- az eljárás alá vont személy és a sértett is hozzájárult a közvetítői eljárás lefolytatásához, és
- a szabálysértés jellegére, az elkövetés módjára és az eljárás alá vont személyre tekintettel a szabálysértési eljárás lefolytatása mellőzhető.

Nem alkalmazható a közvetítői eljárás olyan eljárás alá vont személy ügyében,

Menhely Alapítvány „A Hajléktalan Emberek Esélyegyenlőségéért” program

E-mail: 3e@menhely.hu * www.menhely.hu - 3E * www.facebook.com/3e.menhely

Mobil: +36 20 318 0394 * Mobil: +36 31 326 3566 * Levelezési cím: 1410 Budapest 7., Postafiók 216.

aki ellen korábban szabálysértési eljárás indult, az annak során alkalmazott közvetítői eljárás eredményes volt, és az eredményes közvetítői eljárás befejezésének időpontja óta egy év még nem telt el.

A közvetítői eljárásban a sértett és az eljárás alá vont személy egyenrangú felek, az eljárás során bármikor visszavonhatják a részvételre vonatkozó hozzájárulásukat, és minden egyezsége önként kell jutniuk.

A közvetítői eljárásban a megállapodás akkor jön létre, ha a sértett és az eljárás alá vont személy között a szabálysértéssel okozott kár megtérítésében vagy a szabálysértés káros következményeinek egyéb módon való jóvátételében azonos álláspont alakul ki.

A megállapodásban vállalt kötelezettségeknek meg kell felelniük a jogszabályoknak, ésszerűnek kell lenniük és nem ütközhetnek a jó erkölcsbe. A megállapodás teljesítését a közvetítői eljárásban a közvetítő ellenőrzi.

4. Határozatok – jogorvoslatok

Meghallgatás nélküli eljárásban hozott határozat

Ha a tényállás tisztázott és az eljárás alá vont személy vagy más személy meghallgatása vagy egyéb bizonyíték beszerzése nem szükséges, a szabálysértési hatóság csak az iratok alapján határoz – ilyenkor elzárás vagy közérdekű munka nem szabható ki.

A határozat kézbesítésétől számított 8 napon belül meghallgatás kérhető. A kérelem alapján a hatóságnak meg kell hallgatnia az eljárás alá vont személyt.

A meghallgatásra az erre irányuló kérelem érkezésétől számított öt napon belül idézést kell kibocsátani. Az eljárás alá vont személy a kérelmet a meghallgatás megkezdéséig visszavonhatja, ebben az esetben úgy kell tekinteni, mintha nem terjesztett volna elő kérelmet. Ha az eljárás alá vont személy a meghallgatáson nem jelenik meg és magát alapos okkal, előzetesen, illetve az akadály felmerülésekor haladéktalanul nem menti ki, úgy kell tekinteni, mint aki a kérelmét visszavonta.

Meghallgatás alapján hozott határozat

Ha nincs helye meghallgatás nélküli eljárásban történő határozathozatalnak, a hatóság a tényállás tisztázása érdekében bizonyítást folytat le, valamint szükség esetén felhívja a feljelentőt további adatok közlésére.

Meghallgatás tartható az eljárás alá vont személy által a meghallgatás nélküli eljárásban hozott i határozat ellen előterjesztett kérelem alapján is. Ilyenkor a szabálysértési hatóság a meghallgatás nélküli eljárásban hozott határozatát visszavonja és a megállapított tényállás alapján dönt. A meghallgatás nélküli eljárásban hozott határozatban megállapított rendelkezéseknél hátrányosabb

rendelkezést akkor hozhat, ha a meghallgatáson új bizonyíték merül fel.

Kifogás

Az érdemi határozattal szemben a határozat közlésétől számított nyolc napon belül kifogást lehet benyújtani. A kifogásban elő kell adni annak okát és egyértelműen kérelmezni kell ha szeretnék, hogy a bíróság az ügyet tárgyaláson bírálja el.

A szabálysértési hatóság elutasítja az elkésett vagy nem a jogosult által előterjesztett kifogást. E határozat ellen nincs helye jogorvoslatnak.

A határozat megváltoztatása a kifogás alapján és az ismételt kifogás

Ha a kifogásban olyan új tényt állítanak vagy olyan új bizonyítékra hivatkoznak, amelyet a szabálysértési hatóság a kifogással támadott határozat meghozatala során nem ismert, a szabálysértési hatóság ezen új tényre, illetve bizonyítékra figyelemmel a kifogás alapján a határozatát visszavonhatja, vagy az eljárás alá vont személy javára megváltoztathatja.

Ezen megváltoztatott határozat ellen nyolc napon belül ismételt kifogást lehet benyújtani, amiben csak a határozat megváltoztatással érintett megállapításait lehet sérelmezni. A szabálysértési hatóság elutasítja az ismételt kifogást, ha az nem a megváltoztatással érintett megállapítások ellen irányul. Az elutasítás ellen nincs helye jogorvoslatnak.

Bíróság elé terjesztés

Ha a szabálysértési hatóság a kifogással támadott határozatát nem változtatja meg az előző pont szerint akkor, a kifogás hatósághoz történő beérkezését követő nyolc – a bizonyítási eljárás lefolytatása esetén tizenöt – napon belül az iratokat a kifogás elbírálására megküldi az illetékes járásbíróságnak.

Az ismételt kifogást a szabálysértési hatóság haladéktalanul megküldi a járásbíróságnak.

A bíróság intézkedései a kifogás alapján

A bíróság a kifogás beérkezését követően öt napon belül megvizsgálja, hogy nincs-e helye eljárási jogi intézkedéseknek, és ha jogszabálysértést észlel, akkor új eljárás lefolytatását rendeli el. Ha ezeknek nincs helye, akkor érdemben bírálja el a kifogást.

A kifogás elintézése tárgyaláson kívül

Ha a kifogásban nem kérték az ügy tárgyaláson történő elbírálását, a bíróság a kifogást tizenöt napon belül tárgyalás tartása nélkül, az iratok alapján bírálja el, feltéve, hogy az eljárás az iratok alapján lefolytatható.

A kifogás elintézése tárgyaláson

A bíróság tárgyalást tart, ha a kifogásban a jogosult kifejezetten kérte az ügy tárgyaláson történő elbírálását, vagy ha a bíróság tárgyalás tartását szükségesnek tartja.

A bíróság a szabálysértési hatóság határozatát végzésében

- hatályban tartja, ha a kifogás alaptalan,
- az eljárás alá vont személy javára megváltoztathatja, ha a kifogásban olyan új tényt állítanak vagy olyan új bizonyítékra hivatkoznak, amelyet a szabálysértési hatóság a kifogással támadott határozat meghozatala során nem ismert,
- megváltoztatja, ha a szabálysértési hatóság jogszabályt helytelenül alkalmazott.

A bíróság az eljárás alá vont személy terhére a szabálysértési hatóság határozatában megállapított rendelkezéseknél hátrányosabb rendelkezést akkor hozhat, ha a tárgyaláson új bizonyíték merül fel és ennek alapján a bíróság olyan új tényt állapít meg, amelynek folytán súlyosabb minősítést kell alkalmazni, vagy jelentős mértékben súlyosabb büntetést kell kiszabni.

Ezen végzés ellen nincs helye fellebbezésnek.

5. A szabálysértési elzárással is büntethető, valamint a bíróság elsőfokú hatáskörébe tartozó szabálysértésekre vonatkozó szabályok

A bíróság tárgyalás nélkül hozott határozata

A rendőrség a szabálysértési elzárással is büntethető szabálysértés tényállásának felderítése, az elkövető kilétének megállapítása, valamint a bizonyítási eszközök felkutatása és biztosítása érdekében a bírósági eljárást előkészítő eljárást folytat le (pl. helyszínek átkutatása, körözés).

Ha az előkészítő eljárás iratai alapján megállapítható, hogy a tényállás tisztázott és az eljárás alá vont személy vagy a tanú, sértett, szakértő meghallgatása nem szükséges, valamint a közvetítői eljárásra utalás feltételei nem állnak fenn, a bíróság határozatban büntetést szab ki, illetve önállóan vagy büntetés mellett intézkedést alkalmaz, azzal, hogy közérdekű munka és elzárás nem szabható ki.

Ha az eljárás alá vont személy őrizetbe vételére került sor, ennek nincs helye.

A döntéssel szemben nincs helye fellebbezésnek, azonban az eljárás alá vont annak kézhezvételétől számított nyolc napon belül kérheti tárgyalás tartását. Az eljárás alá vont személy a kérelmet a tárgyalás megkezdéséig visszavonhatja, ebben az esetben úgy kell tekinteni, mintha nem terjesztett volna elő kérelmet. Ha az eljárás alá vont személy nem kérte tárgyalás

Menhely Alapítvány „A Hajléktalan Emberek Esélyegyenlőségéért” program

E-mail: 3e@menhely.hu * www.menhely.hu - 3E * www.facebook.com/3e.menhely

Mobil: +36 20 318 0394 * Mobil: +36 31 326 3566 * Levelezési cím: 1410 Budapest 7., Postafiók 216.

tartását, a döntés jogerőre emelkedik és végrehajtható. Ha az eljárás alá vont személy a tárgyaláson nem jelenik meg és magát alapos okkal, előzetesen, illetve az akadály felmerültekor haladéktalanul nem menti ki, úgy kell tekinteni, mint aki a kérelmét visszavonta.

Tárgyalás

A bíróság tárgyalást tart, ha a meghallgatás nélküli döntésnek feltételei nem állnak fenn, vagy ha az ügy elbírálása érdekében egyébként tárgyalás tartását tartja szükségesnek, továbbá, ha az eljárás alá vont személy vagy képviselője a fentiek szerint tárgyalás tartását kérte. A bíróság az így megállapított tényállás alapján végzéssel megszünteti a szabálysértési eljárást vagy megállapítja az eljárás alá vont személy felelősségét és büntetést szab ki, illetve intézkedést alkalmaz.

Ha a bíróság a tárgyalás nélküli eljárásban hozott határozat ellen előterjesztett tárgyalás tartására irányuló kérelem alapján tart tárgyalást, a meghozott határozatát hatályban tartja, megváltoztatja, vagy hatályon kívül helyezi, és az eljárást megszünteti azzal, hogy a meghallgatás nélküli eljárásban hozott határozatban megállapított rendelkezéseknél hátrányosabb rendelkezést akkor hozhat, ha a tárgyaláson új bizonyíték merül fel.

Fellebbezés

A bíróság tárgyaláson hozott végzésével szemben az eljárás alá vont személy és a képviselője, az előkészítő eljárást lefolytató szerv, az okozott kár megtérítésére kötelezés esetén, kizárólag e rendelkezéssel szemben a sértett is, továbbá az előkészítő eljárást lefolytató szerv a végzés közlésétől számított nyolc napon belül halasztó hatályú fellebbezést nyújthat be.

Másodfokú eljárás

A törvényszék a fellebbezést annak kézhezvételétől számított harminc napon belül tanácsulésen bírálja el. Ennek során az eljárás alá vont személy terhére – az előkészítő eljárást lefolytató szerv által az eljárás alá vont személy terhére bejelentett fellebbezés hiányában – nem szabhat ki, illetve nem alkalmazhat a megfellebbezett végzésben kiszabott büntetésnél, illetve alkalmazott intézkedésnél súlyosabbat.

A törvényszék a járásbíróság végzését hatályban tartja, a súlyosítási tilalomra vonatkozó rendelkezések megtartásával megváltoztatja, vagy hatályon kívül helyezi, és az eljárást megszünteti, illetve az eljárást bíróságot új eljárásra utasítja. A törvényszék végzésével szemben nincs helye jogorvoslatnak.

A bíróság elé állítás

A szabálysértési elzárással is büntethető szabálysértés miatt őrizetbe vett személyt a rendőrség a gyorsított bírósági eljárás lefolytatása céljából a bíróság elé állítja.

Ha a tárgyalás megtartásának nincs akadálya, a bíróság a feljelentés előterjesztése után meghallgatja az eljárás alá vont személyt, szükség esetén a sértettet, illetve a tanúkat. Ezt követően végzéssel megszünteti a szabálysértési eljárást, vagy megállapítja az eljárás alá vont személy felelősségét és büntetést szab ki, illetve intézkedést alkalmaz, rendelkezik a szabálysértési költség viseléséről és – ha annak e törvényben meghatározott feltételei fennállnak – az eljárás alá vont személyt a szabálysértéssel okozott kár megtérítésére kötelezi.

A végzés kihirdetése után a rendőrség képviselője, az eljárás alá vont személy, a képviselője nyilatkozatot tesz arra vonatkozóan, hogy az ügydöntő határozattal szemben kíván-e fellebbezéssel élni.

6. A perújítás

A bíróság **jogerős végzésével elbírált cselekmény (alapügy) esetén perújításnak van helye, ha**

- a) az alapügyben akár felmerült, akár fel nem merült tényre vonatkozó olyan új bizonyítékot hoznak fel, amely valószínűvé teszi, hogy
  - aa) az elkövető szabálysértési felelőssége nem állapítható meg, illetve vele szemben lényegesen enyhébb jogkövetkezményt kell alkalmazni;
  - ab) a szabálysértési elzárással is büntethető szabálysértés miatt az elkövető felelősségét meg kell állapítani, vagy lényegesen súlyosabb büntetést, illetve intézkedés helyett büntetést kell kiszabni, vagy a büntetés helyett alkalmazott intézkedésnél lényegesen súlyosabb intézkedést kell alkalmazni;
- b) az eljárás alá vont személlyel szemben ugyanazon cselekmény miatt több szabálysértési felelősséget megállapító végzést, vagy ugyanazon cselekmény miatt szabálysértési és büntetőjogi felelősséget megállapító döntést hoztak;
- c) az alapügyben hamis vagy hamisított bizonyítékot használtak fel, vagy az elkövetőt nem a valódi nevén vonták felelősségre;
- d) az alapügyben a szabálysértési hatóság valamely tagja, illetve a bíróság a kötelességét a büntető törvénybe ütköző módon megszegte;
- e) az elkövető által elkövetett bűncselekményt e törvény szerinti eljárásban, szabálysértésként bírálták el;

Az e) pontban meghatározott eset kivételével nincs helye perújításnak, ha a bírósági határozat jogerőre emelkedését követően egy év eltelt.

A c)–d) pontok esetében perújításnak csak akkor van helye, ha

- a perújítási okként megjelölt bűncselekmény elkövetését jogerős ítélet megállapította vagy ilyen ítélet meghozatalát nem bizonyítottság hiánya zárja ki és
- e bűncselekmény a szabálysértési hatóság, illetve a bíróság határozatát befolyásolta.

Menhely Alapítvány „A Hajléktalan Emberek Esélyegyenlőségéért” program

E-mail: 3e@menhely.hu * www.menhely.hu - 3E * www.facebook.com/3e.menhely

Mobil: +36 20 318 0394 * Mobil: +36 31 326 3566 * Levelezési cím: 1410 Budapest 7., Postafiók 216.

A bíróság szabálysértési elzárásra történő átváltoztató döntése ellen perújításnak van helye, ha az jogszabályt sért.

7. Kényszerintézkedések és jogorvoslat azokkal szemben

A szabálysértési eljárásban alkalmazható kényszerintézkedések:

- **elővezetés:** ha az eljárás alá vont szabályszerű idézésre nem jelenik meg és nem menti ki előzetesen, illetve ha az átváltott elzárás végrehajtására nem jelenik meg
- **szabálysértési őrizet:** elzárással is büntethető szabálysértések esetén, a tetten ért személyt, gyorsított bírósági eljárás lefolytatása céljából őrizetbe lehet venni, maximum 72 órára (meghosszabbítható)
- **ruházat, csomag, jármű átvizsgálása**
- **rendbírság**
- **lefoglalás:** olyan tárgyi bizonyítási eszközt lehet lefoglalni, amelynek, elkobzását a törvény elrendeli

Jogorvoslat: panasz

A kényszerintézkedés tárgyában benyújtott panaszt **a határozat közlésétől számított három napon belül kell szóban vagy írásban megtenni a szabálysértési hatóságnál.**

Ha a szabálysértési hatóság a panaszt alaposnak találja, annak három napon belül helyt ad és a sérelmezett határozatát visszavonja vagy módosítja, továbbá a sérelmezett helyzet megszüntetése érdekében szükséges intézkedést megteszi.

Amennyiben a szabálysértési hatóság a panasznak nem ad helyt, az iratokat három napon belül az illetékes ügyészségnek küldi meg. Az ügyész a kényszerintézkedés tárgyában benyújtott panaszt három, napon belül elbírálja és

- a panaszt, mint alaptalant elutasítja, vagy
- a határozatot hatályon kívül helyezi.

III. BÜNTETÉSEK ÉS INTÉZKEDÉSEK

1. Büntetések

Elzárás

- a szabálysértési törvényben meg vannak határozva azok a szabálysértések, amik miatt ki lehet szabni;
- csak bíróság szabhatja ki;
- tartama: 1 - 60 nap (őrizet teljes idejét + a szabálysértéssel összefüggésben elrendelt 4 órát meghaladó tartamú előállítás tartamát be

- kell számítani: minden megkezdett óráját 1 órának)
- Nincs helye szabálysértési elzárásnak, ha az eljárás alá vont személy
    - a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló törvényben meghatározott fogyatékos személy, illetve kórházi fekvőbeteg-ellátásban részesül,
    - a várandósság negyedik hónapját elérő nő,
    - tizennegyedik életévét be nem töltött gyermekét egyedül nevelő szülő,
    - fogyatékos, vagy folyamatos ápolást, felügyeletet, gondozást igénylő hozzátartozójáról egyedül gondoskodik.
  - ✓ Az elzárást kiszabó vagy az átváltoztatásról rendelkező bíróság kérelemre egészségi, családi vagy más fontos okból az elzárás végrehajtását (akkor is ha pénzbírság, helyszíni bírság vagy közérdekű munka helyébe lépő elzárásról van szó) egy alkalommal maximum 6 hónappal elhalaszthatja.

Pénzbírság:

- mértéke: 5 e – 150 e Ft, illetve elzárással is büntethető szabálysértések esetén 300 e Ft (őrizet teljes idejét + a szabálysértéssel összefüggésben elrendelt 4 órát meghaladó tartalú előállítás tartamát be kell számítani: minden megkezdett óráját 200 Ft-nak);
- 30 napon belül kell megfizetni vagy 33 napon belül kérni kell a közérdekű munkával történő megváltását;
- meg nem fizetése esetén elzárásra változtatja a bíróság: 5 e Ft/nap, 5 ezerrel nem osztható részét nem kell figyelebe venni
- Nem lehet átváltani, ha
  - nem lenne helye elzárásnak az ott részletezett okok miatt,
  - közérdekű munkával megváltották (5 e Ft/6 óra, nem osztható részét nem kell figyelembe venni)
- ✓ A szabálysértési hatóság határozatában tájékoztatja az eljárás alá vont személyt a meg nem fizetett pénzbírság közérdekű munkával történő megváltásáról. A határozatban a tájékoztatásnak ki kell terjednie arra, hogy ha az eljárás alá vont személy a pénzbírságot nem fizeti meg, helyébe milyen tartamú közérdekű munka lép, valamint arra is, hogy a közérdekű munka végrehajtása céljából az állami foglalkoztatási szervnél kell jelentkeznie.
- ✓ A szabálysértési hatóság a pénzbírság és a szabálysértési költség megfizetésére a megfizetésre nyitva álló határidőben előterjesztett kérelemre egy alkalommal legfeljebb hat havi halasztást adhat vagy engedélyezheti a pénzbírság, a szabálysértési költség legfeljebb hat hónapon keresztül, részletekben történő megfizetését. A halasztás, illetve a részletfizetés tárgyában hozott határozat ellen nincsen helye jogorvoslatnak. Részletfizetés engedélyezése esetén bármely részlet megfizetésének elmulasztásakor az egész pénzbírság, szabálysértési

költség, illetve az abból még fennmaradó összeg egésze azonnal esedékes.

Közérdekű munka:

- tartama: 6-180 óra (őrizet teljes idejét + a szabálysértéssel összefüggésben elrendelt 4 órát meghaladó tartalú előállítás tartamát be kell számítani: minden megkezdett óráját 1 órának);
  - nem szabható ki, ha nem lenne helye elzárásnak az ott részletezett okok miatt;
  - ha nem tesz eleget, akkor elzárásra változtatja a bíróság: 6 óra/nap, ha nem marad 6 óra, akkor nem lehet átváltani
-
- ✓ A szabálysértési hatóság a büntetésként kiszabott közérdekű munka végrehajtásának megkezdésére az elkövető kérelmére – indokolt esetben – egy alkalommal, legfeljebb két havi halasztást engedélyezhet, ha az elkövető egészségi állapotában olyan változás következett be, amely a közérdekű munka végrehajtását nem teszi lehetővé.
  - ✓ A szabálysértési hatóság a büntetésként kiszabott közérdekű munka végrehajtását indokolt esetben hivatalból vagy az elkövető kérelmére félbeszakíthatja, a döntése előtt meghallgathatja az elkövetőt. A félbeszakítás tartama évente a harminc napot nem haladhatja meg, amelynek tartama a közérdekű munka tartamába nem számít be.

2. Intézkedések

A szabálysértési eljárásban alkalmazható intézkedések:

- **járművezetéstől eltiltás**
- **elkobzás**
- **kitiltás**
- **figyelmeztetés**

3. A büntetések kiszabása, az intézkedések alkalmazása

- alapelv: úgy kell megállapítani, hogy igazodjanak a szabálysértés súlyához. Az elkövető személyi körülményeit annyiban kell figyelembe venni, amennyiben azok a szabálysértési hatóság vagy a bíróság rendelkezésére álló adatokból megállapíthatóak;
- a büntetések önállóan és egymás mellett is kiszabhatóak, de elzárás mellett nem szabható ki közérdekű munka;
- egyes tényállások esetén maga a törvény megállapíthat további feltételeket a kiszabással kapcsolatban;
- egyes tényállások esetén maga a törvény megállapíthatja egyes büntetések vagy helyszíni bírság kiszabásának kizártságát;
- az intézkedések önállóan, egymás vagy büntetések mellett is alkalmazhatóak, de figyelmeztetés mellett csak elkobzás alkalmazható;

Menhely Alapítvány „A Hajléktalan Emberek Esélyegyenlőségéért” program

E-mail: 3e@menhely.hu * www.menhely.hu - 3E * www.facebook.com/3e.menhely

Mobil: +36 20 318 0394 * Mobil: +36 31 326 3566 * Levelezési cím: 1410 Budapest 7., Postafiók 216.

- figyelembe kell venni az elkövető megelőző 2 éven belüli felelősségre vonását;
- enyhítő körülmény a hatóságokkal való együttműködés;
- a közlekedési szabálysértéssel okozott kár kivételével elzárás, pénzbírság és közérdekű munka alkalmazása esetén nyomatékos enyhítő körülmény a kár megtérítése;
- elzárás helyett bármilyen más büntetést vagy intézkedést lehet alkalmazni;
- ha elzárást a törvény nem tesz lehetővé, akkor azt kivéve bármilyen büntetés vagy intézkedés alkalmazható

4. A szabálysértési elzárás, a közérdekű munka, a pénzbírság és a helyszíni bírság végrehajthatóságának elévülése

Nem lehet végrehajtani a szabálysértési elzárás büntetést, a pénzbírságot, a közérdekű munkát, a meg nem fizetett pénzbírság, illetve helyszíni bírság helyébe lépő szabálysértési elzárást és a nem teljesített közérdekű munka helyébe lépő szabálysértési elzárást, ha az alaphatározat jogerőre emelkedésétől számítva egy év eltelt.

Az elévülési időbe nem számít be a szabálysértési elzárás elhalasztására, a közérdekű munka esetében a halasztásra és félbeszakításra, illetve a pénzbírság esetében a halasztásra és a részletfizetésre engedélyezett idő.

Az elévülést félbeszakítja a szabálysértési elzárás, a közérdekű munka, a meg nem fizetett pénzbírság végrehajtása iránt tett intézkedés. A félbeszakítás napjával az elévülés határideje újrakezdődik.

A határozat jogerőre emelkedésétől számított két év elteltével nincs helye végrehajtásnak.

A helyszíni bírság végrehajtás elévülési idejének számítására is ezek irányadók.

5. Méltányosság

Az elkövető és az elkobzott dolog visszaadása érdekében az elkobzást elszenvető méltányossági kérelmet nyújthat be a kiszabott büntetés, illetve alkalmazott intézkedés elengedése, illetve mérséklése iránt.

A kérelmet a pénzbírságot kiszabó határozat, illetve végzés jogerőre emelkedésétől számított harminc napon belül, egyéb jogkövetkezmény esetén a végrehajtás megkezdéséig lehet előterjeszteni. Méltányossági kérelmet egy alkalommal lehet előterjeszteni.

A méltányossági kérelem elbírálása – a bíróság által kiszabott büntetés kivételével – a szabálysértési szabályozásért felelős miniszter hatáskörébe tartozik. Ha az elkövetővel szemben a bíróság szabálysértési elzárás büntetést, közérdekű munkát vagy pénzbírságot szabott ki – ide nem értve a pénzbírság helyébe lépő szabálysértési elzárást –, a méltányossági jogkört a köztársasági elnök gyakorolja.

A szabálysértési elzárás elengedése vagy mérséklése iránti kérelem esetén legfeljebb a köztársasági elnök döntéséig a szabálysértési szabályozásért felelős miniszter is elhalaszthatja, illetve félbeszakíthatja a szabálysértési elzárás végrehajtását.

A szabálysértési szabályozásért felelős miniszter akkor gyakorolhat méltányosságot, ha az ügyet érdemben elbíráló döntés jogerőre emelkedését követően olyan, az ügy elbírálása során nem ismert körülmény merül fel, amely miatt a jogkövetkezmény végrehajtása az elkövető számára a méltányosság gyakorlása nélkül az e törvényben írtakkal össze nem egyeztethető hátrányt okozna.

6. Végrehajtás felfüggesztése

A bíróság hivatalból vagy kérelemre egy ízben elrendelheti határozata végrehajtásának felfüggesztését, ha

- a rendelkezésre álló adatok alapján annak megváltoztatása vagy megsemmisítése várható, vagy ezt különleges méltánylást igénylő körülmény indokolja, legfeljebb harminc napra,
- a jogerős határozatával szemben alkotmányjogi panaszt nyújtottak be, annak befejezéséig.

Az Alkotmánybíróság felhívására a bíróság határozata végrehajtását felfüggeszti.

Ha a kézbesítési vélelem megdöntésére irányuló kérelmet terjesztettek elő és a kérelemben előadott tények és körülmények a kérelem elfogadását valószínűsítik, a végrehajtás kérelemre vagy hivatalból felfüggeszthető.